

Sarajevo, 06.05.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.04.2019.- 03.05.2019.

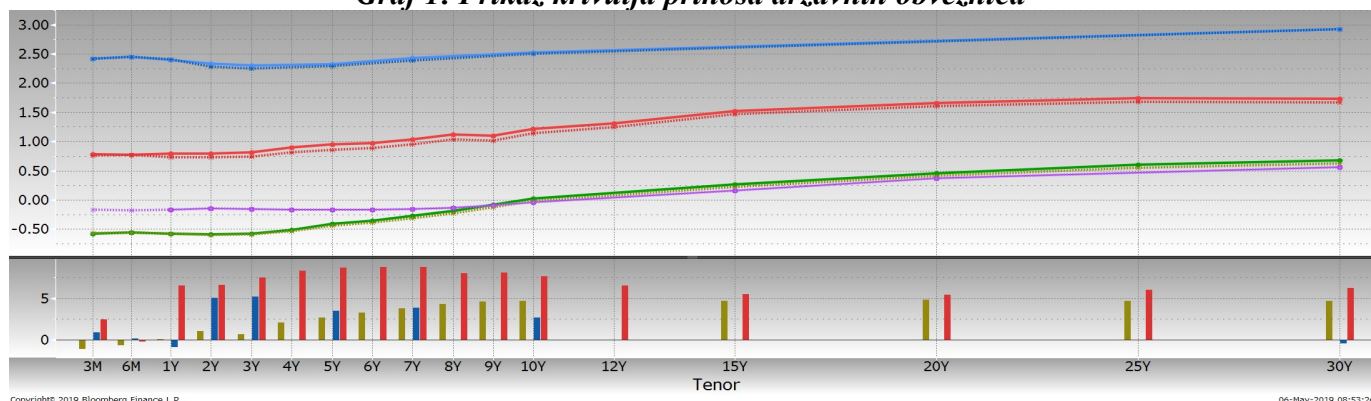
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	26.4.19	-	3.5.19	26.4.19	-	3.5.19	26.4.19	-	3.5.19	26.4.19	-	3.5.19				
2 godine	-0,60	-	-0,59	↗	2,28	-	2,33	↗	0,73	-	0,80	↗	-0,15	-	-0,15	→
5 godina	-0,44	-	-0,41	↗	2,29	-	2,32	↗	0,86	-	0,95	↗	-0,16	-	-0,16	→
10 godina	-0,02	-	0,03	↗	2,50	-	2,53	↗	1,14	-	1,22	↗	-0,04	-	-0,04	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	26.4.19	-	3.5.19	
3 mjeseca	-0,530	-	-0,553	↘
6 mjeseci	-0,560	-	-0,566	↘
1 godina	-0,541	-	-0,546	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 03.05.2019. godine (pune linije) i 26.04.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Protekla sedmica je obilježena pozitivnim ekonomskih podacima objavljenim za eurozonu. Naročito bitni su bili podaci o rastu GDP-a u prvom kvartalu, kao i većem rastu stope inflacije u aprilu od očekivanog. Bitno je napomenuti da je i Italija zabilježila rast GDP-a u prvom kvartalu, čime je ova privreda zvanično izašla iz tehničke recesije. Navedeno je uticalo na rast prinosa sigurnijih obveznica, odnosno na pad prinosa italijanskih obveznica. Na sedmičnom nivou prinosi njemačkih obveznica su povećani između 1 i oko 5 baznih poena. Prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 2 i 10 baznih poena. Rezultati održanih izbora u Španiji su pokazali da je Socijalistička partija bivšeg premijera Sancheza ostvarila najveći broj mjesta u Parlamentu te je sada ova stranka dobro pozicionirana za formiranje nove vlasti, a što bi njemu moglo omogućiti novi mandat premijera. Sanchez je izjavio da želi da pošalje čvrstu i snažnu poruku investitorima i tržištima da će se ekonomske politike nastaviti. Ukoliko ponovo bude izabran za premijera zemlje, očekuje se da će Sanchez nastaviti da utiče na smanjenje budžetskog deficita i javnog duga, kao i da poveća javnu potrošnju, vjerovatno tako što će povećati određene poreske stope. Prinosi španskih obveznica su smanjeni između 1 i 4 bazna poena.

Član IV ECB Lane je izjavio da ECB i dalje ima opcije koje mogu stimulisati privredu, kao i da bi fiskalna politika mogla pomoći da stimuliše investicije te je na taj način odbacio strah investitora da ECB-

u ne preostaje dovoljno instrumenata da se izbori s narednom recesijom. Takođe, potpredsjednik ECB De Guindos je izjavio da i nakon što se monetarna politika normalizuje, kamatne stope će vjerovatno ostati ispod nivoa koji su bili česti u posljednjim dekadama. Predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je izrazio skepticizam u vezi s prijedlogom da se bankama da „više prostora“ uvođenjem više nivoa kamatnih stopa na depozite banaka, navodeći da bi troškovi mogli premašiti koristi te je dodao da iako bi navedeno prvobitno moglo imati pozitivnih efekata, isto bi na kraju bilo ograničeno.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	APR	105,0	104,0	105,6
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.)	APR	-7,9	-7,9	-7,2
3.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	APR	47,8	47,9	47,5
4.	GDP – EZ (kvartalno) prelim.	I kvartal	0,3%	0,4%	0,2%
5.	GDP – Francuska (kvartalno) prelim.	I kvartal	0,3%	0,3%	0,3%
6.	GDP – Austrija (kvartalno) prelim.	I kvartal	-	0,3%	0,3%
7.	GDP – Belgija (prelim.)	I kvartal	-	0,2%	0,4%
8.	GDP – Italija (kvartalno) prelim.	I kvartal	0,1%	0,2%	-0,1%
9.	GDP – Španija (kvartalno) prelim.	I kvartal	0,6%	0,7%	0,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – EZ	MAR	7,8%	7,7%	7,8%
11.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	MAR	10,7%	10,2%	10,5%
12.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	MAR	-	5,7%	5,8%
13.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	APR	4,9%	4,9%	4,9%
14.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	APR	1,6%	1,7%	1,4%
15.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	APR	1,0%	1,2%	0,8%
16.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	MAR	4,2%	4,5%	4,3%
17.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	MAR	3,0%	2,9%	3,0%
18.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	MAR	2,9%	-2,1%	4,4%
19.	Maloprodaja – Španija (G/G)	MAR	1,4%	1,7%	1,4%
20.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	MAR	-1,4%	-1,9%	-1,8%

SAD

Protekle sedmice održana je sjednica FOMC-a na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira, a što je u skladu s očekivanjima. U saopštenju nakon sastanka je ponovljeno da će FOMC biti „strpljiv“ jer određuje koja bi prilagođavanja ciljanog raspona za kamatnu stopu mogla biti odgovarajuća u narednom periodu. Predsjednik FOMC-a Jerome Powell je u blago optimističnoj izjavi istakao da je sveukupno posmatrano inflacija smanjena te da se kreće na nivou ispod 2%, ali je dodao da postoje dobri razlozi da se misli da će neka ili sva neočekivana smanjenja uglavnom biti prolaznog karaktera. Što se tiče trgovinskih pregovora između SAD i Kine, predsjednik SAD Trump je izjavio da se isti odvijaju previše sporo, što je prema njegovim riječima, posljedica činjenice da kineska strana pokušava ponovo pregovarati te je istakao da će se tarife na uvoz kineske robe u vrijednosti od oko 200 milijardi USD u petak (10. maja) povećati na 25% sa sadašnjih 10%, čime se povećava vjerovatnoća daljih eskalacija trgovinskih odnosa između ove dvije zemlje. Takođe, Trump je najavio da će na preostali neoporezovani uvoz iz Kine u vrijednosti od oko 325 milijardi USD uskoro biti uvedena tarifa od 25%.

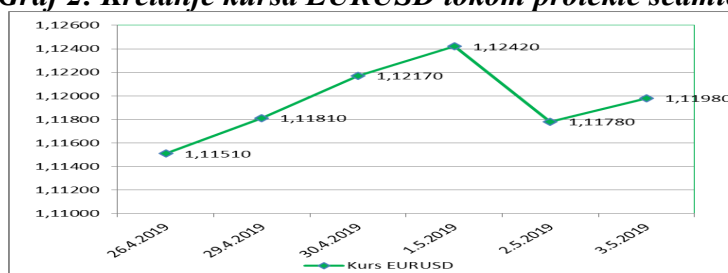
Krajem prošle sedmice objavljeni su podaci s tržišta rada u SAD. Stopa nezaposlenosti je tokom aprila zabilježila smanjenje na najniži nivo u posljednjih više od 49 godina (3,6%). U istom periodu, podaci o promjeni broja zaposlenih u nefarmerskom i privatnom sektoru u SAD su bili bolji od očekivanja, kao i od prethodnog perioda, dok su u prerađivačkom sektoru ovi podaci bili lošiji u odnosu na očekivani podatak.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PCE deflator (G/G)	FEB	-	1,3%	1,4%
2.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	MAR	0,4%	0,1%	0,2%
3.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	FEB	0,3%	0,1%	0,3%
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	28. APR	-	60,4	60,8
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7. APR	215.000	230.000	230.000
6.	Stopa nezaposlenosti	APR	3,8%	3,6%	3,8%
7.	Nefarmerski sektor	APR	190.000	263.000	189.000
8.	Privatni sektor	APR	188.000	236.000	179.000
9.	Prerađivački sektor	APR	10.000	4.000	0
10.	Porudžbine trajnih dobara F	MAR	-	2,6%	-1,3%
11.	Fabričke porudžbine	MAR	1,6%	1,9%	-0,3%
12.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	MAR	0,0%	-0,9%	0,7%
13.	Zarade zaposlenih (G/G)	APR	3,3%	3,2%	3,2%
14.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	APR	52,4	52,6	52,4
15.	PMI indeks uslužnog sektora F	APR	52,9	53,0	55,3
16.	ISM indeks prerađivačkog sektora	APR	55,0	52,8	55,3
17.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	APR	10,0	2,0	6,9
18.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Čikaga	APR	58,5	52,6	58,7

USD je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1151 na nivo od 1,1198, što predstavlja rast od 0,42% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica MPC BoE. Kako se i očekivalo, na sjednici nije došlo do promjene monetarne politike te je referentna kamatna stopa jednoglasno zadržana na nivou od 0,75%. Članovi ovog tijela se i dalje drže stava da će trebati oštrija politika u skorijoj budućnosti. BoE je povećala očekivanja ekonomskog rasta te se sada očekuje da će ekonomija rasti stopom od 1,5%, dok su prognoze iz februara ukazivale na rast od 1,2%. Povećanje ekonomskog rasta uglavnom reflektuje bolje globalne ekonomske izglede. Iz BoE je saopšteno da je osnova rasta blago snažnija nego što se ranije očekivalo, ali i dalje nešto ispod potencijala. Guverner BoE Carney je izjavio da tržišni profil korišten za donošenje odluke o referentnoj kamatnoj nije bio odgovarajući da dovede inflaciju na ciljani nivo i da je tu zadrži. I premijerka May i lider opozicije Corbyn signaliziraju da bi se mogli približiti dogovoru o Brexitu. May je nagovijestila da bi mogla ukloniti jedan od ključnih stavova te dozvoliti da Velika Britanija potpiše neki vid privremene carinske unije s EU.

Ministar inostranih poslova Hunt, koji je vodeći kandidat za zamjenu premijerke May, je istakao da su međustranački pregovori doveli do otuđenja pojedinih članova Vlade iz konzervativne partije, na način da je „više članova iz konzervativne partije izgubljeno nego što je dobijeno onih iz laburističke partije“. Takođe, on je dodao da je temeljno pitanje da su laburisti ozbiljni kada je u pitanju realizovanje Brexita. Ovi komentari su uslijedili nakon što je Sharpe, predsjednik Nacionalne konzervativne konvencije, predao

premijerki May peticiju od gotovo 70 predsjednika lokalnih udruženja koji pozivaju na glasanje o povjerenju premijerki May.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GfK povjerenje potrošača	APR	-13	-13	-13
2.	Nationwide cijene kuća (G/G)	APR	0,7%	0,9%	0,7%
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	MAR	1,0	0,5	1,2
4.	Odobreni hipotekarni krediti	MAR	64.500	62.300	65.300
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	MAR	-	2,2%	1,3%
6.	PMI prerađivački sektor	APR	53,1	53,1	55,1
7.	PMI uslužni sektor	APR	50,3	50,4	48,9
8.	PMI kompozitni indeks	APR	50,6	50,9	50,0

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,86302 na nivo od 0,85018, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2916 na nivo od 1,3173.

JAPAN

Finansijsko tržište u Japanu je tokom protekle sedmice bilo zatvoreno zbog praznika.

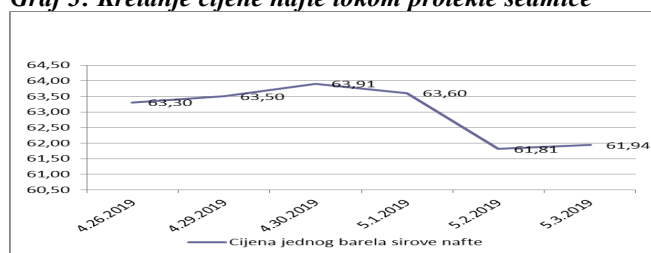
JPY je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio neznatan pad s nivoa od 124,46 na nivo od 124,45. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 111,58 na nivo od 111,10.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 63,30 USD (56,71 EUR). Do sredine sedmice cijena nafte je bilježila blagi rast uglavnom pod uticajem uvođenja sankcija SAD prema Iranu vezano za izvoz nafte. Ipak, sedam dana nakon što su SAD objavile strože sankcije vezano za izvoz nafte iz Irana, a što je podstaklo rast cijene ovog energenta, ista se vratila na nivo koji je bio zabilježen u momentu ove objave. Investitori pokušavaju da procijene kako će OPEC i njihovi saveznici odgovoriti u momentu kada počne primjena novih sankcija SAD (nakon 2. maja tekuće godine). Iz Bijele kuće je saopšteno da će ostali proizvođači nadomjestiti manjak ovog energenta, dok je Saudijska Arabija izrazila manju privrženost ovoj politici. Ministar energetike Saudijske Arabije Khalid Al-Falih je saopštio da je moguće da sporazum OPEC-a i njegovih saradnika bude produžen do kraja 2019. godine.

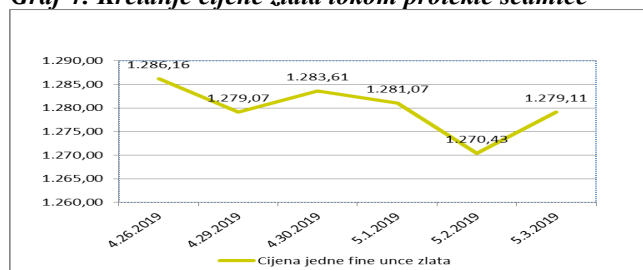
Krajem sedmice cijena nafte je smanjena nakon što su podaci ukazali na to da su zalihe nafte SAD povećane te nakon što je proizvodnja u Rusiji povećana više od očekivanja, uprkos tenzijama u Libiji, Nigeriji i Venecueli, kao i stavu SAD prema Iranu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,94 USD (55,32 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.286,16 USD (1.153,40 EUR). Početkom sedmice cijena zlata nije bilježila značajnije promjene te se kretala u prilično uzanom rasponu. Blagi pad cijene koji je zabilježen sredinom sedmice uglavnom je rezultat jačanja USD i znakova elastičnosti ekonomskog rasta, što je smanjilo tražnju za ovim plemenitim metalom kao sigurnim utočištem. Cijena zlata je u četvrtak zabilježila značajniji pad te je smanjena na najniži nivo u posljednjih sedam dana, nakon što je FOMC umanjio očekivanja vezano za skoro smanjenje referentne kamatne stope, kao i zbog smanjene fizičke tražnje za zlatom u Aziji. Strateške kupovine zlata od strane centralnih banaka su podstakle globalnu tražnju za ovim plemenitim metalom za 7% u prvom kvartalu 2019. godine, navedeno je u kvartalnom izvještaju World Gold Councila. U ovom izvještaju, World Gold Council navodi da centralne banke nastoje da diverzifikuju svoje rezerve te su kupile 145,5 tona zlata u periodu od januara do marta tekuće godine. Ovaj rast je za 68% veći u odnosu na isti period prethodne godine i prati kupovine iz 2018. godine, koje su iznosile 651,5 tona, što je najveći obim kupovina od 1967. godine. Krajem sedmice cijena zlata je povećana, nakon što je predsjednik SAD Trump zaprijetio uvođenjem carina na kineska dobra, ukazujući na dramatično pogoršanje trgovinskih pregovora između Kine i SAD, a što je uticalo i na oštar pad rizičnije aktive. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.279,11 USD (1.142,27 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.